

Oponentský posudek diplomové práce **Kateřiny Tomíčkové**

Chybovost v překladech právních textů do češtiny publikovaných v Úředním věstníku EU

Praha 2019, vedoucí práce PhDr. et Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D., 106 str. včetně příloh

Magisterská diplomová práce Kateřiny Tomíčkové se zabývá výzkumem chybovosti v českých překladech právních textů publikovaných v Úředním věstníku Evropské unie. K výzkumu využívá nástroje pro automatickou kontrolu kvality.

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou a empirickou část. Není třeba zde vyjmenovávat jednotlivé kapitoly a jejich hlavní témata, ráda bych se zaměřila spíše na to, čím práce vyniká a co stojí za zmínku. Mohu konstatovat, že autorce se velice dobře povedlo propojit obě části, teoretickou a empirickou, přičemž v teoretické části si připravuje půdu pro jednotlivé kroky svého výzkumu, postupuje při tom zcela logicky a erudovaně. Jednak stanovuje tři dílčí hypotézy (Kapitola 2 Cíle práce), které se týkají jak typologie zkoumaných textů a jejich jednotlivých částí, tak proměny v čase, jednak shrnuje východiska práce (Kapitola 3). Všímá si možných chápání a definic pojmů, se kterými pracuje, a vysvětluje, proč využívá zrovna daných pojetí (týká se především chápání a označení pojmu Překlady pro instituce EU a definice pojmu chyba, kapitoly 4 a 7). V kapitole 5 se věnuje výzkumné metodě; byla zvolena analýza pomocí nástrojů pro automatickou kontrolu kvality překladu. Nechybí opodstatnění této volby i zvoleného nástroje (ApSIC Xbench) a popis procesu zpracování dat. Velmi pozitivně hodnotím skutečnost, že si je autorka vědoma omezení, jež tato metoda skýtá, a je schopna i přes dané nedostatky z této metody vytěžit kvalitní výzkum. Kapitola 6 se zabývá korpusem textů, se kterým autorka při analýze pracovala. Chvályhodné je, že uvádí jasná stanoviska, na základě kterých korpus textů sestavila. Teoretická část tak vhodným způsobem uvádí do problematiky výzkumu, je náležitě členěná, jasná a přehledná. Na konci každé kapitoly je uvedeno krátké shrnutí napomáhající čtenáři (a ve fázi psaní jistě i autorce) utřídit si základní poznatky vyplývající z daného úseku textu.

Empirická část práce obsahuje vlastní výzkum (kapitola 8 Faktický výzkum), Interpretaci výsledků (Kapitola 9) a rovněž Kapitulu 10 zabývající se omezeními souvisejícími s metodou a výzkumem. I tato část práce je přehledná, logicky členěná, s jasně formulovanými očekáváními i výsledky; nechybí kvantitativní ani kvalitativní pohled, vše doprovázeno vhodnými příklady, a to i přímo z prostředí používaných programů. Výsledky jsou zpracovány pomocí tabulek a grafů, opět doprovázeny příklady ze zkoumaných překladů. V závěru deváté kapitoly autorka konstatuje, do jaké míry byly potvrzeny stanovené hypotézy (pouze jedna z nich byla potvrzena plně), a snaží se uvést argumenty, proč tomu tak je. Ráda bych vyzdvihla kapitulu 10 (Omezení související s metodou a výzkumem), jež dokládá erudici autorky a její schopnost nadhledu a abstrakce. Autorka si je vědoma toho, že existují faktory, které ovlivňují (až omezují) hodnocení kvality překladu, tyto faktory vyjmenovává a zmiňuje mezi nimi i subjektivitu, neboť klasifikace chyb a hodnocení jejich závažnosti jsou skutečně závislé na hodnotícím subjektu – proto autorka uvádí, že celkové výsledky by se mohly mírně lišit, pokud by je interpretoval jiný hodnotitel. V kterých aspektech by se interpretace především lišila?

Celkově práci hodnotím jako velice kvalitní. Zaujal mě především metodologický aspekt. Autorka sama vytvořila možný přístup k hodnocení chybovosti v českých překladech právních textů včetně teoretické přípravy a empirické studie na vybraném (dostatečně

rozsáhlém) vzorku textů. Zajímalo by mne, zda si autorka dokáže představit, že by byly podobným způsobem zkoumány i texty z jiných oblastí? V čem by se přístup případně lišil? (Možnosti dalšího výzkumu jsou náležitě zmíněny v podkapitole 9.6, tento aspekt jsem však nenašla.)

Diplomová práce je psána příhodným stylem, formulačně je na vysoké úrovni, ani k formální či technické stránce práce nemám žádnou zásadní výtku. Všimla jsem si několika překlepů, jsou vyznačeny přímo v textu práce v tištěném exempláři, který jsem měla k dispozici. Tyto nedostatky však nijak nesnižují celkovou vysokou úroveň práce.

Nejasné mi je rozdělení úseku bibliografie na primární a sekundární – co přesně autorka rozumí těmito kategoriemi?

Otázky k diskuzi (celkem tři okruhy) jsou zmíněny výše v textu.

Vzhledem k výše uvedenému doporučuji diplomovou práci Kateřiny Tomíčkové k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit známkou **výborně**.

V Praze dne 18. května 2019

Mgr. Věra Kloudová, PhD.